

Türkiye İlaç Endüstrisinin Sorunları ve Geleceği

Turgut Tokgöz

İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası

Genel Sekreteri

turgut.tokgoz@ieis.org.tr

Türkiye ilaç endüstrisi; sahip olduğu köklü geçmişi, uzun yıllara dayanan üretim kültürü, yüksek katma değer ve ileri teknolojiye dayanan yapısı, deneyimli insan gücü ve ihracat potansiyeliyle, ülkemizin 2023 hedeflerine ulaşmasına önemli katkıda bulunacak öncelikli sektörlerden birisidir.

Endüstrimizde, son on yılda büyük değişimler yaşanmıştır. 2004 yılında ülkemiz sağlık sistemi, “Sağlıkta Dönüşüm Programı” çerçevesinde yeniden yapılandırılmış, yapılan reformlar sonucunda, halkımızın ilaç ve sağlık hizmetlerine erişimi artmış, ülkemizin sağlık ve yaşam kalitesi büyük bir hızla gelişim göstermiştir.

Ancak, sağlık hizmetlerinde nitelik ve niceliğin iyileştirilmesinin getirdiği maliyeti karşılamak amacıyla son 5 senedir uygulamaya konulan fiyat ve

geri ödeme politikaları, endüstrimizin gelişimini sekteye uğratacak bir niteliğe bürünmüştür.

Ülkemizde, 2009 yılı sonunda, kamu otoritesinin tasarruf tedbirleri kapsamında, global bütçe uygulamasına geçilmiştir. Yıllar içinde, verilen hizmetin kapsamı ve kalitesi ile örtüşmeyen ilaç bütçeleri doğal olarak aşılmış, her aşımında ek fiyat düşüşlerine ve iskonto artışlarına başvurulmuştur. Bunlara ek olarak, ülkemizde ilaç fiyatlarını belirlemede dönüşüm kuru olarak kullanılan dönemsel Avro değeri, mevzuatta belirlenen şartlar gerçekleştiği halde Nisan 2009’dan bu yana 1,9595 TL’de sabit tutulmuştur. Endüstrinin sadece dönemsel Avro değerinin güncellenmemesi nedeniyle kamuya aktardığı tutar 2014 itibariyle 16 milyar TL’yi aşmıştır.

2015 yılı için de kamu ilaç bütçesi azaltılarak, 18 milyar TL olarak belirlenmiştir. Zaten Avrupa Birliği ülkelerinden çok daha düşük fiyatlarla hastalara ilaç sağlayan endüstrimiz, ülkemizde sunulan sağlık hizmetiyle örtüşmeyen bu bütçenin aşılması için, önümüzdeki dönemde yeni tasarruf tedbirleri alınması tehlikesiyle karşı karşıyadır.

İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası olarak, endüstrimiz için hedefimiz, Ar-Ge yetkinliğimizi artırarak daha yüksek katma değerli ürünler üretmek, küresel bir ilaç ve ihracatçısı konumuna gelmektir. Bu hedefe odaklanarak, endüstrimizin yaşadığı tüm zorluklara ve olumsuzluklara rağmen Ar-Ge ve ihracat konusundaki çabalarımıza aralıksız devam ediyoruz.

Son yıllarda, ilaç firmalarımızın Ar-Ge alanındaki yatırımlarının hızlandığını ve endüstrimizde akredite Ar-Ge merkezi sayısının arttığını görüyoruz. Biyoteknolojik ilaçların, dünya ilaç pazarında güçlenen rolüne paralel olarak ülkemizde de üretime yönelik çalışmalar başlatılmış durumda.

Avrupa Birliği, BDT, Kuzey Afrika ve Ortadoğu ülkeleri başta olmak üzere 150'den fazla ülkeye ihracat yapan endüstrimizde, ilaç ihracatımız son üç senedir ülkemizin toplam ihracatından daha hızlı bir şekilde, çift haneli olarak büyüyor. Nitekim, ihracatın ithalatı karşılama oranı son üç senede %12'den %19'a yükseldi. Endüstrinin, kilo başı ihracat değeri yaklaşık 35 dolar. Ülkemizin kilogram başına ortalama ihracat değerinin 2 dolar olduğu göz önüne alındığında, endüstrimizin ihracat açısından önemi ortaya çıkıyor. Halen gerçek

potansiyelimizin gerisinde olmakla birlikte, Ar-Ge ve dış ticaretteki bu gelişmeler son derece umut vericidir.

Türkiye ilaç endüstrisini ancak, tüm tarafların yakın ve yapıcı işbirliğiyle, etkin koordinasyon ve doğru destek mekanizmalarıyla küresel bir oyuncu haline getirebiliriz.

İlaç endüstrimizin stratejik önemi kamu otoritelerimiz tarafından biliniyor ve bu konuda destekleyici adımlar atılıyor. Bunları memnuniyetle karşılıyoruz. Ancak, bir yandan endüstrimizi, üretime, Ar-Ge'ye ve ihracata yöneltecek politikalar benimsenirken, diğer taraftan bu politikaları işlevsiz kılacak kararlar uygulanmakta. Kamu finansmanından sorumlu otoritelerimiz tarafından yaratılan fiyat baskısı endüstrinin rekabet gücünü ve verimliliğini artırmasını engeller niteliktedir.

Endüstrinin gelişimi için öngörülebilir ve sürdürülebilir istikrarlı bir ilaç politikası oluşturulması gerekliliği açıktır. İlaç bütçeleri endüstrinin sürdürülebilirliğini destekleyecek şekilde belirlenmeli ve tasarrufa yönelik düzenlemelerde artık fiyat odaklı tedbirlerden vazgeçilmelidir.